

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **Z. Š.**, zast. Mgr. Janem Bučkem, advokátem se sídlem Vítězslava Nezvala 604, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Letenská 15, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2020, čj. MF-12557/2020/3903-3, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 2. 2021, čj. 22 A 74/2020-45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Nejvyšší správní soud se v tomto rozsudku zabýval zejména tím, zda to, že správní orgán v přezkumném řízení pouze zrušil přezkoumávané rozhodnutí, aniž by současně rozhodl o vrácení věci správnímu orgánu k dalšímu řízení, představuje vadu mající vliv na zákonnost rozhodnutí, jestliže důvodem zrušení rozhodnutí v přezkumném řízení bylo to, že správní orgán posoudil žádost žadatele podle nesprávného procesního předpisu.

[2] Krajský úřad Moravskoslezského kraje rozhodnutím ze dne 6. 2. 2020, čj. MSK 20518/2020, zrušil ve zkráceném přezkumném řízení podle § 97 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodnutí Městského úřadu Frýdlant nad Ostravicí ze dne 12. 8. 2019, čj. MUFO 23468/2019, kterým nebylo vyhověno žádosti žalobkyně (dále „stěžovatelka“) ze dne 17. 7. 2017 o vrácení poplatků za kopírování písemností ze

správních spisů. Rozhodování o správních poplatcích se totiž řídí režimem zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád. Městský úřad však postupoval podle správního řádu ve spojení se zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Proti rozhodnutí krajského úřadu podala stěžovatelka odvolání. Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím odvolání zamítl a rozhodnutí krajského úřadu potvrdil.

[3] Následně podala stěžovatelka proti rozhodnutí žalovaného u Krajského soudu v Ostravě žalobu, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl.

[4] Krajský soud se neztotožnil s žalobní námitkou, podle které chybějící výrok o vrácení věci k dalšímu řízení městskému úřadu v rozhodnutí krajského úřadu znemožňuje rozhodnout o žádosti stěžovatelky o vrácení poplatků. Zrušením rozhodnutí v přezkumném řízení totiž nedošlo k zastavení řízení o žádosti stěžovatelky. Městskému úřadu byl dán zřetelný pokyn nadřízeným správním orgánem vést nově řízení podle daňového řádu a vydat ve věci nové rozhodnutí. Postupem správních orgánů v přezkumném řízení proto nemohlo dojít k dotčení práv stěžovatelky jí namítaným způsobem. Krajský soud dále uvedl, že rozhodnutí správních orgánů nejsou nicotná.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Stěžovatelka namítá, že krajský soud v bodě 8 napadeného rozsudku chybně uvedl, že krajský úřad rozhodl k podnětu stěžovatelky ze dne 3. 8. 2020 k provedení přezkumného řízení. Stěžovatelka žádný podnět k přezkoumání rozhodnutí nepodala. Krajský úřad provedl přezkumné řízení z moci úřední. Nejedná se o zřejmou nesprávnost. Krajský soud k tomuto podnětu nemohl s ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. přihlédnout. Vyšel proto z nesprávného skutkového stavu. To způsobuje vadu řízení (rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, čj. 8 Afs 32/2008-59). Krajský soud proto nemohl dospět ke stejnému výsledku jako žalovaný, který se ztotožnil s provedením přezkumného řízení podle § 98 správního řádu, aniž by pro tento postup byly dány předpoklady.

[6] Krajský soud se ztotožnil s vadou rozhodnutí krajského úřadu, která spočívá v tom, že věc nebyla vrácena k dalšímu řízení městskému úřadu. Výrok a odůvodnění tohoto rozhodnutí si odporují. Žalovaný k této vadě nepřihlédl. Tím došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí. V jeho důsledku se městský úřad dosud nevypořádal s rozsudkem krajského soudu ze dne 26. 9. 2018, čj. 22 A 180/2017-31, jímž bylo zrušeno rozhodnutí městského úřadu ze dne 21. 8. 2017, čj. MUFO 26116/2017. Rozsudek krajského soudu je v tomto ohledu nepřezkoumatelný a je založen na nesprávném právním posouzení věci. V důsledku zamítnutí žaloby došlo k odepření práva stěžovatelky na vyřízení její žádosti ze dne 17. 7. 2017, o které městský úřad dosud nijak nerozhodl.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že tvrzení krajského soudu, že přezkumné řízení bylo provedeno z podnětu žalobkyně, představuje chybu v psaní. Není rozhodné, zda k nařízení přezkoumání rozhodnutí došlo na základě podnětu, nebo na základě zjištění správního orgánu z jeho úřední činnosti. Podmínky pro provedení zkráceného přezkumného řízení podle § 98 správního řádu byly splněny. K tvrzené vadě výroku neuvádí stěžovatelka v kasační stížnosti bližší argumentaci. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl, neboť není důvodná.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost a dospěl k závěru, že není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že stěžovatelka podala dne 3. 8. 2020 podnět k provedení přezkumného řízení ve věci rozhodnutí městského úřadu ze dne 12. 8. 2019. Důvodem podání podnětu byla mj. skutečnost, že rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2020 a krajského úřadu ze dne 6. 2. 2020 jsou nicotná. Rozhodnutí městského úřadu proto dosud nebylo zrušeno a stále existuje. Z rozhodnutí krajského úřadu dále vyplývá, že krajský úřad přezkumné řízení zahájil z moci úřední.

[10] Z výše uvedeného tak vyplývá, že krajský soud chybně v bodě 8 napadeného rozsudku uvedl, že o zrušení rozhodnutí městského úřadu rozhodl krajský úřad k podnětu stěžovatelky. Podnět ze dne 3. 8. 2020 byl totiž až následnou reakcí stěžovatelky na rozhodnutí žalovaného a krajského úřadu, která jsou předmětem přezkumu v nyní projednávané věci. Tomu ostatně odpovídá časová souslednost, kdy rozhodnutí krajského úřadu je ze dne 6. 2. 2020, kdežto podnět k přezkumnému řízení až ze dne 3. 8. 2020. Krajský soud proto vyšel z nesprávně zjištěného skutkového stavu věci, jak důvodně namítla stěžovatelka.

[11] Tato vada však nemá vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé. I kdyby totiž krajský soud vyšel správně z toho, že krajský úřad zahájil přezkumné řízení z moci úřední, výrok napadeného rozsudku by byl stejný (rozsudek NSS ze dne 14. 10. 2005, čj. 6 Ads 57/2004-59). Předmětem sporu totiž bylo to, zda není vadou, že krajský úřad nevrátil věc výrokem městskému úřadu k dalšímu řízení, a to, zda nejsou rozhodnutí žalovaného a krajského úřadu nicotná (viz bod [4] výše). Na posouzení těchto otázek nemá způsob zahájení přezkumného řízení žádný vliv. Nejvyšší správní soud v této souvislosti podotýká, že se krajský soud nezabýval tím, zda byly splněny podmínky pro rozhodnutí ve zkráceném přezkumném řízení podle § 98 správního řádu. Tato otázka totiž s ohledem na žalobní body nebyla předmětem přezkumu v řízení před krajským soudem. Je proto liché tvrzení stěžovatelky, že krajský soud s ohledem na výše uvedenou vadu nemohl dospět ke stejnému výsledku jako žalovaný stran zkráceného přezkumného řízení.

[12] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou týkající se výroku rozhodnutí krajského úřadu. Krajský úřad totiž zrušil rozhodnutí městského úřadu, aniž by však současně rozhodl o vrácení věci městskému úřadu k dalšímu řízení. Podle stěžovatelky si tak odporuje výrok a odůvodnění rozhodnutí krajského úřadu. Městský úřad v důsledku toho dosud nijak nerozhodl o její žádosti. Rozsudek krajského soudu je v této části podle stěžovatelky nepřezkoumatelný a je založen na nesprávném právním posouzení věci.

[13] Nejvyšší správní soud předně podotýká, že krajský soud v bodě 10 napadeného rozsudku odůvodnil, proč má za to, že chybějící výrok o vrácení věci městskému úřadu k dalšímu řízení nebrání tomu, aby městský úřad znovu rozhodl o žádosti stěžovatelky o vrácení poplatků (viz bod [4] výše). Napadený rozsudek proto vadou nepřezkoumatelnosti netrpí.

[14] Podle § 97 odst. 3 správního řádu platí, že *rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, příslušný správní orgán zruší nebo změní, popřípadě zruší a věc vrátí odvolacímu správnímu orgánu nebo správnímu orgánu prvního stupně; tyto správní orgány jsou vázány právním názorem příslušného správního orgánu.*

[15] Z výroku rozhodnutí krajského úřadu vyplývá, že krajský úřad zrušil rozhodnutí městského úřadu a určil, že účinky rozhodnutí v přezkumném řízení nastávají ode dne právní moci rozhodnutí městského úřadu. V odůvodnění uvedl, že rozhodování o správních poplatcích se řídí daňovým řádem. Městský úřad však postupoval podle správního řádu ve spojení se zákonem o správních poplatcích. To vyústilo v nesprávné rozhodnutí o nevyhovění žádosti. Městský úřad současně chybně poučil stěžovatelku podle § 7 odst. 3 zákona o správních poplatcích. Závěrem krajský úřad podotkl, že již dříve ve svých přípisech doporučoval městskému úřadu, aby žádost stěžovatelky vyřídil procesně podle daňového řádu.

[16] Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že z odůvodnění rozhodnutí krajského úřadu vyplývá, že důvodem zrušení rozhodnutí městského úřadu bylo, aby městský úřad žádost stěžovatelky nově posoudil, a to procesně v režimu daňového řádu. Krajský úřad tak zjevně nezamýšlel řízení o žádosti stěžovatelky jakkoliv procesně ukončit. Za této situace však měl správně věc vrátit městskému úřadu k dalšímu řízení podle § 97 odst. 3 správního řádu, neboť zrušením rozhodnutí městského úřadu bylo řízení o žádosti stěžovatelky vráceno zpět do fáze před vydáním rozhodnutí ve věci samé. Bylo proto namístě věc vrátit městskému úřadu k dalšímu řízení. Tato vada však podle Nejvyššího správního soudu nemá vliv na zákonnost rozhodnutí. Jak totiž uvedl krajský soud, z rozhodnutí krajského úřadu vyplývá jasný pokyn městskému úřadu, aby ve věci vedl řízení podle daňového řádu, a tedy aby vydal ve věci nové rozhodnutí. Není proto dán rozpor mezi výrokem a odůvodněním rozhodnutí krajského úřadu, jak tvrdí stěžovatelka. Logickým důsledkem zrušení rozhodnutí městského úřadu totiž je, že bude v řízení o žádosti stěžovatelky pokračováno, jestliže krajský úřad ve výroku svého rozhodnutí současně nerozhodl o zastavení řízení o žádosti. Zrušení rozhodnutí městského úřadu tak v sobě implicitně zahrnovalo i vrácení věci městskému úřadu k dalšímu řízení, byť to nebylo chybně výslovně uvedeno ve výroku. Zrušení správních rozhodnutí pro tento formální nedostatek by za této situace představovalo přepjatý procesní formalismus, který by vedl k pouhému oddálení konečného rozhodnutí o žádosti stěžovatelky.

[17] Tato vada se nadto nijak nedotýká práv stěžovatelky, jak správně uvedl krajský soud. Městský úřad je podle § 97 odst. 3 správního řádu vázán právním názorem krajského úřadu a je povinen žádost stěžovatelky posoudit v režimu daňového řádu. Je proto povinen ve věci vydat nové rozhodnutí v řízení podle daňového řádu, a to i s přihlédnutím k závěrům rozsudku krajského soudu ze dne 26. 9. 2018, čj. 22 A 180/2017-31, jímž bylo zrušeno rozhodnutí městského úřadu 21. 8. 2017, čj. MUFO 26116/2017, kterým bylo poprvé rozhodnuto o žádosti stěžovatelky. Nerozhodl-li městský úřad v souladu se závazným právním názorem krajského úřadu nově o žádosti stěžovatelky, může se stěžovatelka bránit příslušnými procesními prostředky na ochranu před nečinností. Nečinnost městského úřadu však není předmětem přezkumu v nyní projednávané věci.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Ze shora uvedených důvodů proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[19] Nejvyšší správní soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 2. března 2023

Petr Mikeš
předseda senátu